

Dinàmiques interculturals

Ariadna Lluís i Vidal-Folch

Si la tradició lingüística, literària, historicosocial i fins i tot la ciència conformen la cultura i la identitat d'un poble, les dinàmiques interculturals, que en l'actualitat van prenent cada vegada un relleu més gran, podran constituir una font de noves identitats, a la vegada que podran aportar nous elements de definició cultural. Sens dubte, l'intercanvi cultural donat pels moviments de població i per la societat de la informació ofereix nous aspectes socioculturals fins ara desconeguts.

Tanmateix, aquest camí avui tan concorregut cap a l'explotada "mundialització" no ha de culminar en un esmoreïment de la definició de les diferents identitats culturals, ans al contrari: lluny de caminar vers la construcció d'una societat uniforme, homogènia i despersonalitzada, volem que aquesta gran oportunitat d'intercanvi potencii un major reconeixement i difusió de la identitat de tots els pobles.

Tenint en compte aquestes qüestions, l'Institut Català de Cooperació Iberomamericana (ICCI), treballa precisament en la investigació i la divulgació del coneixement de les ètnies i les llengües ameríndies. Des de l'ICCI s'organitzen cursos i postgraus, a banda d'altres activitats culturals d'ordre divers (com cicles de cinema, vetllades poètiques i de narració oral, jornades i seminaris sobre temes especialitzats com l'arquitectura o la mediació...).

Un dels darrers cursos que en aquesta línia l'ICCI ha impartit ha estat *Dinàmiques interculturals. Passat i present d'Amèrica Llatina i de l'Àfrica Negra*. Desenvolupat en col·laboració amb TEIAA (Taller de Estudios e Investigaciones An-

dino-Amazónicas) i ARDA (Agrupament de Recerca d'Àfrica) —ambdues entitats vinculades a la Universitat de Barcelona (UB)—, el curs ha abordat, més enllà dels aspectes relacionats amb Llatinoamèrica —raó de ser de l'ICCI— qüestions vinculades a l'Àfrica Negra. El fet que aquesta darrera institució gestioni, no solament les beques dels estudiants llatinoamericans establerts a Catalunya, sinó també les de becaris provinents d'altres països —com és el cas d'alguns africans— explica que s'hagin inclòs en el present seminari assumptes relatius a aquesta àrea geogràfica. Així, el curs, que estava estructurat en format de cicle de conferències, incloïa xerrades com la de José Maná Ortuño (UB), *Etnicidad y religión en África occidental*, o la de Ferran Iniesta (UB) *Otras formas de interculturalidad, El Mbog-Basad del sur de Camerun*

Treballant a l'altiplà andí

Entre els aspectes tractats, a banda dels ja esmentats i d'altres d'interessant contingut teòric —com el de Dolores Juliano (UB) o el de Marc Dueñas, sobre multiculturalisme—, s'han abordat altres temes específics: és el cas de Meritxell Tous Mata (UB), *Transiciones culturales en Nicaragua y El Salvador*; Martín Rodrigo Alharilla (UPF), *Catalanes en Cuba, Americanos en Cataluña. Transferencias, mitos y realidades*; Pilar García Jordán (UB), *Un proyecto cultural europeo: la Amazonía boliviana (siglos XIX y XX)*; Moisés Gámez, (Colegio de San Luis Potosí, Mèxic), *Huellas de la policromía. México en la encrucijada del siglo XXI*; o Joan Gimeno (ARDA-UB), *La cultura del vudú en el Caribe* i Gabriela Dalla Corte (TEIAA-UB), *Movilización social y conflicto político en el Cono Sur*. Precisament aquests dos darrers ponents han estat imprescindibles en l'organització d'aquest curs que, fet entre els mesos de març i abril, va culminar amb una taula rodona a càrrec de Iago de Balanzó (Director de l'ICCI), Mary Nash (UB), el desaparegut Gastón Ibáñez (cònsol del Perú a Barcelona) i Rafael Crespo (Centre d'Estudis Africans de Barcelona, CEA).

El curs incloïa un seminari sobre llengües ameríndies, del qual aquest any se'n feia la segona edició. Aquest Fòrum de les Llengües

Ameríndies ha comptat amb la presència de destacats investigadors en el tema, com Antoni Milian Massana (UAB), amb la conferència *Les llengües ameríndies i la seva protecció constitucional*; Julio Calvo (UdV) i l'erudit jesuïta Bartomeu Melià, amb les seves aportacions sobre el quitxua i el guaraní, respectivament; Ana Isabel García Tesoro (UAM), amb *Lenguas y cultura en Guatemala* i una taula rodona sobre polítiques lingüístiques a Guatemala, Perú i Paraguai que, moderada per Antoni Milian, comptà amb la participació de Francesc Ligorred (Universidad Autónoma de Yucatán, Mèxic), Felipe Huayhua (Universidad de San Marcos de Lima, Perú) i Azucena Palacios (Universidad Autónoma de Madrid).

Tal com es va procedir en el I Fòrum de les Llengües Ameríndies, enguany, el II Fòrum publicarà el contingut de les seves conferències en un llibre editat de forma bilingüe català-castellà.